

אֲחֵזִי פְּנִימוֹתָא לְעֵילָא כי מי שיקרב אליה הוא מראה וגורם שיהיה פגם
למעלה במלכות ע"י שינקו ממנה החיצונים, **יְהֵא בְּחוּבָא דָּא, אֲתֵעֵר**
חֵזִיא תְּקִיפָא לְעֵילָא, וְאַשְׁדֵּי זִוְהָמָא בְּאַתֵּר דְּלָא
אַצְטְרִיךְ, וְאַתְחַבֵּר בְּנוֹקְבָא כי ע"י עוון נדה מתעורר הנחש החזק למעלה
שהוא הס"מ והוא משליך זוהמה במקום שאינו ראוי שהוא במקום המלכות ע"י שהוא יונק
ממנה ואז הוא מתחבר בנקבה העליונה שהיא המלכות דקדושה, **וְאַתְרֵיבִי**
שְׁעָרִיהָ לְדְכוּרָא, בְּנוֹקְבָא אֶסְתָּאבֵּת, וְשְׁעָרָהָ רַבָּא,
וְטוּפְרָהָ סְגִיָּאוּ ואז מתרבים שערות הזכר שהוא ז"א דהיינו שמתעוררים כוחות
הדין בראש ז"א, וכן הנקבה שהיא המלכות נטמאת ע"י ששערותיה שהם כוחות הדין
מתרבים ואז יונקים ממנה החיצונים וכן הציפורנים שהם החיצונים ממש הם מתרבים וגדל
כוחם (רמ"ק), **וּכְדִין דִּינִין שְׂרִיין לְאַתְעָרָא בְּעֲלָמָא,**
וְיִסְתָּאבוּן כְּלָא ואז הדינים מתחילם להתעורר בעולם וכולם נטמאים על ידם כי
ניתן לחיצונים כח לשלוט בעולם ולטמאות אותו (רמ"ק). **הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב** וזהו
מש"כ בפסוק, (במדבר יט) **כִּי אֵת מְקַדֵּשׁ יְהוָה טִמָּא שְׁפִירוּשׁוֹ, מְקַדֵּשׁ**
יְהוָה אֶסְתָּאב, בְּחוּבֵיהוּ דְבְּנֵי נֶשָׂא שהמלכות הנקראת מקדש ה'
נטמאת ע"י שיונקים ממנה החיצונים בגלל עוונות בני האדם.

תָּאנָא, מַאי דְכְּתִיב ולמדנו מהו פירושו של מש"כ, (בראשית ג) **וְאִיבָה**
אִשִּׁית בֵּינָךְ וּבֵין הָאִשָּׁה אלא פירושו, **אַרְבַּעַה**
וְעֶשְׂרִים זַיְנֵי מְסֻאָבוֹתָא אֲטִיל חֵזִיא בְּנוֹקְבָא, כְּד
אַתְחַבֵּר עִמָּה, כְּחוּשְׁבֵּן וְאִיבָה שיש עשרים וארבע מיני טומאות שהם

הלימוד היומי

לע"נ מנשה בן גורגיה ז"ל

סיגי הגבורות היוצאים מכ"ד צירופי שם אדנ"י שיש לס"מ אחיזה בהם ואותם הטיל הנחש שהוא הס"מ בנקבה שהיא המלכות דקדושה כאשר הוא מתחבר עימה והם כחשבון תיבת "ואיבה", **וְעֶשְׂרִין וְאַרְבַּע זַיִנִין** (ס"א דינין) **מִתְעַרְיִן לְעֵילָא,** **וְעֶשְׂרִין וְאַרְבַּע לְתַתָּא** ואז עשרים וארבע מינים של דין מתעוררים למעלה בכדי לתבוע דין וכנגדם עשרים וארבע מיני טומאה נדבקים בנקבה התחתונה שבעוה"ז בעת נידתה (רמ"ק). **וְשַׁעֲרָא רַבָּא, וְטוּפְרִין סְגִיאוּ, וְכַדִּין דִּינִין מִתְעַרְיִן בְּכֻלָּא** ואז השַׁעֲרָא שהם כוחות הדין שבמלכות וכן הציפורנים שהם החיצונים התובעים דין הם מתרבים ומתגדלים ואז מתעוררים הדינים בכל העולם (רמ"ק). **וְתֵאנָא כַּד בַּעַת אֶתְתָּא לְאַתְדַּכָּאָה** ולמדנו שכאשר רוצה האשה להיטהר, **בַּעֲיָא לְסַפְּרָא הַהוּא שַׁעֲרָא דְרַבִּי בְּיוֹמָא דְאִיהִי מְסַאבָּא** היא צריכה לגזוז את אותו השער שגדל בימי טומאתה דהיינו שהוא השער שניטל בעת שסורקת את שערה (מק"מ ע"פ הרעיא מהימנא פנחס רמח ע"ב), **וְלְסַפְּרָא טוּפְרָהָא, וְכַל הַהוּא זוּהָמָא דִּי בַּהוּן** וכן היא צריכה לקצץ את ציפורניה ולהעביר ולנקות את כל הזוהמה שבציפורנים.

דְּתֵאנָא בְּרִזֵּי דְמְסַאבּוּתָא כי למדנו בסודות המבארים את עניני הטומאה, **זוּהָמָא דְטוּפְרִין, יְתַעַר זוּהָמָא אַחֲרָא, וּבְגֵינֵי כַּד, בַּעֲיִין גְּנִיזָא, וּמֵאן דְּאֶעְבֵּר לֹזֶן לְגַמְרִי, כְּאֵלּוּ אֶתְעַר חֶסֶד בְּעֵלְמָא** שזוהמת הציפורנים מעוררת את זוהמת האחרת של החיצונים למעלה ומשום כך הם צריכים גניזה וקבורה אמנם מי שמעביר אותם לגמרי מהעולם ע"י ששורפן נחשב לו כאילו הוא מעורר את החסד בעולם ולכן השורפן נקרא חסיד

[ריד] (רמ"ק). דִּתְנִינָא לָא לְבַעֵי לִיָּה לְאִינִישׁ לְמִיָּהב דְּוִכְרָנָא
 לְזִינִין בִּישִׁין כִּי לַמְדַּנּוּ שֶׁהִטְעַם שֶׁצָּרִיךְ לְשֵׁרוֹף אֶת הַצִּיפּוֹרְנִים הוּא בְּגַלְל שְׁאִין רֵאוּי
 לְאָדָם לְתַת זִיכְרוֹן לְמִינִים הַטְּמָאִים בְּעוֹלָם. דִּתְנִינֵן אֶלְף וְאַרְבַּע מְאָה
 וְחֲמִשׁ זִינִין בִּישִׁין כִּמוּ שֶׁלְּמַדְנּוּ שְׁאֶלְף אַרְבַּע מֵאוֹת וְחֲמִשׁ מִינִים רַעִים שֶׁהֵם
 יוֹצֵאִים מִסִּיגֵי הַגְּבוּרוֹת וְהֵם כְּנֶגֶד ה' גְּבוּרוֹת מִנְּצַפֶּ"ךְ שֶׁהֵם בְּגִימְטְרִיא פֶ"ר וְחֲמִשׁ פְּעָמִים פֶ"ר
 הֵם אֶלְף אַרְבַּע מֵאוֹת וְיָחַד עִם ה' כּוֹלְלִים שֶׁל ה' הָאוֹתִיוֹת הֵם אֶלְף אַרְבַּע מֵאוֹת וְחֲמִשׁ
 (מק"מ), מִתְּאַחֲדֵן בְּהֵהוּא זֹהֵמָא, דְּאַטִּיל תּוּיָא תְּקִיפָא,
 וְכִלְהוּ מִתְּעָרִין בְּהֵהוּא זֹהֵמָא דְּטוּפְרִין וְהֵם נֶאֱחָזִים בְּאוֹתוֹ
 הַזֹּהֵמָה שֶׁהִטִּיל הַנַּחֵשׁ הַחֹזֵק בְּאִשָּׁה וְכוּלָם מִתְּעוֹרְרִים ע"י זֹהֵמַת הַצִּיפּוֹרְנִים כִּי בִּכְח הַזֹּהֵמָה
 יֵשׁ לָהֶם כַּח לְשֵׁלוֹט וְלִכְן צָרִיךְ לְשׁוֹרְפֵן לְגַמְרֵי שְׁלֵא יִזְכְּרוּ כֻלָּל (רמ"ק).

**וְאַפִּילוּ מֵאֵן דְּבַעֵי, יַעֲבִיד בְּהוּ חֲרָשִׁין לְבַנֵּי נְשָׂא,
 מִשּׁוּם אִינּוֹן דִּתְלִיִין בְּהוּ** וְטוּמַאתָם הִיא כֹּל כֶּךָ גְּדוּלָה עַד

אור הרשב"י

הִלְכָה יָד וְצָרִיךְ לְקַבּוֹר הַצִּפּוֹרְנִים בְּבֵית הַכֶּסֶּא
 בְּתוֹךְ הַנֶּקֶב, וְלֹא יוֹרְקֵם כְּלֵאחֵר יָד, כְּדִי שְׁלֵא
 יִתְפָּזְרוּ מֵהֶם בְּקִרְקַע בֵּית הַכֶּסֶּא וְיִדְרָסוּ עֲלֵיהֶם,
 וְאִם קִצְץ צִפְרָנֵינוּ וְנִזְרַק א' מֵהֶם שְׁאִינוּ רֹאֵהוּ,
 יִכְבַּד הַמְּקוֹם הַהוּא בְּמִכְבַּדַת וְיִזְרוֹק הַזֶּבֶל בְּנֶקֶב
 שֶׁל בֵּית הַכֶּסֶּא אוֹ בְּאַשְׁפָּה, וְיִזְהַר בְּקִצְצֵי
 הַצִּפְרָנִים שְׁלֵא יִפְלוּ עַל בְּגָדָיו, וְכִּי־שׁ שְׁלֵא יִקוּץ
 וְיִנִּיחַ עַל בְּגָדָיו, וְצָרִיךְ לְהִזְהַר שְׁלֵא יִנִּיחַ
 הַצִּפְרָנִים אֶפִּילוּ עַל מְנַעֲלָיו, וְאִין חִילּוֹק בֵּוּה
 בִּין צִפְרָנֵי יָדִים לְבִין צִפְרָנֵי רַגְלִים.

[ריד] כְּדֵאִיתָא בְּמוֹ"ק יָח ע"א שְׁלוּשָׁה דְּבָרִים
 נֶאֱמָרוּ בְּצִיפּוֹרְנִים הַקּוֹבְרִין צָדִיק שׁוֹרְפֵן חֲסִיד
 יוֹרְקֵן רִשְׁעֵי.
 וּבִשְׁוֹת־בְּצֵל הַחֲכָמָה ב' לָה כְּתִב וְנִרְאָה
 דְּשׁוֹרְפֵן וְקוֹבְרֵן דְּקֵאֲמַר הַש"ס לֹא דוּוֹקֵא אֵלֵא
 כֹּל שֶׁעָשָׂה מַעֲשֵׂה שְׁא"א שִׁיזִיקוּ עוֹד הוּוּ לִיָּה
 כְּשֶׁרְפֵן וְהוּוּ חֲסִיד וְאִם ע"י מַעֲשִׂיו א"א שִׁיזִיקוּ
 כַּעַת אֲבָל אִפְשָׁר שִׁיִּסְתַּבֵּב שִׁיזִיקוּ לְאַחַר זְמַן
 הָרִי הוּא כְּאִילוּ קִבְרֵן.
 וּפְסָק הֵבֵן אִישׁ חֵי שְׁנָה שְׁנִיָּה פֶּרֶשֶׁת לֶךְ לֶךְ

שמי שרוצה הוא יכול לעשות בהם כישופים לבני האדם מחמת אותם הכוחות הרעים התלויים בהם, וּמֵאֵן דְּאֶעְבֵּר (דף ע"ט ע"ב) לֹא, כְּאֵלֹה אֲסִי חֶסֶד בְּעֵלְמָא, וְדִינִין בִּישׁוּן לָא מִשְׁתַּכְּחִין. וַיַּעֲבֵר הַהוּא זוֹהֵמָא וְטוּפְרָהָא דְרָשִׁים בִּיהּ וּמִי שִׁמְעֵבִיר אוֹתָם מֵהָעוֹלָם ע"י שְׁשׁוּרְפָן נחשב לו כאליו הוא הרבה את החסד בעולם ועי"כ הדינים הרעים לא נמצאים בעולם ולכן צריך להעביר מהעולם את הזוהמה והציפורנים שעודפים על הבשר שהם רשומים באותו הזוהמה [רסו] (רמ"ק). דִּתְנִיָא, מֵאֵן דְּדַרְיָ דְּבַרְגְּלִיהּ, או

אור הרשב"י

הנקרא קליפה תקיפה משם כי בהיות שם קליפה הקלושה שהם הצפרנים שהם קשים מאד א"א אל החיצונים לינק משם והצפרנים עומדין על קצו פתחי סומוי האצבעות למגן ולמחסה מן הקליפות החצוניים שלא ינקו יותר מן הצורך שלהם כי בהכרח משם מקום יניקתם אלא הכוונה הוא כדי שלא ינקו יותר מדאי. ולכן מבחי' זו היו הלבושים של אדה"ר בהיותו בג"ע הארץ לשמרו מן החיצוניים ובהתפשט מהם נשאר ערום וירא ונתחבא מפני החיצוניים והמוזיקין נמצא כי הצפרנים הם שורש קליפות אלא שהיא זכה בתכלית הזכות והיא יונקת ממקום בקיעת הבשר בסוף האצבעות כנ"ל כי הרי משם צמיחת הצפורן ומה שהוא כנגד הבשר הוא בתכלית הזכות אבל מה שעודף מן הצפורן ויוצא לחוץ מכנגד הבשר של האצבע זה צריך להתוך אותם כי שם נתלין החצוניים ויונקים בתכלית. וז"ש בזוהר ובג"ד לא בעא ליה לאינשי לרבאה לאינן טופרין וכו' והוא

[רסו] ובענין הציפורנים כתב הארז"ל בעין חיים שער לא פרק ב' מ"ת וז"ל והנה הצפרנים עצמן אינם בחי' קליפות ממש ח"ו וכמ"ש בזוהר ויקהל דרי"ח דלבושין קדמאין דאתלבש בהו אדם בננתא דעדן הוי מאינן לבושין מאינן רתיבין דאיקרן אהוריים ואינן לבושין דאיקרן לבושי טופרא וכו' ופי' הענין כי אם הצפרנים היו ח"ו טומאה וקליפה מה היה מועיל הנטילה והרי לעולם הטומאה דבוקה באדם. אמנם הצפרנים הם מלבוש טהור וזך אלא שהוא קשה כטבעו והוא מ"ש פ' תרומה דקמ"א בשעתא דאתחריב בי מקדשא לא נתחרב אלא מההוא סט"א בשעתא דאסתים למוחא כו' ובגין דעמא קדישא לא הוו תמן תפיא על ההוא פתיחא חופאה קלישא דפרוכתא קלישאה לנטרא ההוא אחר דלא יסתים ליה ההוא קליפה תקיפא ואחיד בכל סטריין. באופן כי צפרנים הם הלבוש הקשה שניתן שם בראשי אצבעותיו ובקצוותין כדי שלא ינקו החצוניים